

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK

TER BESLISSING

Aan Minister

Datum
21 februari 2025

Onze referentie
RWS-2025/1301

Opgesteld door
Rijkswaterstaat Bestuursstaf

Beslistermijn
3 maart 2025

Bijlage(n)
Kamerbrief

nota

Vervolg Houtensebrug (A27 Houten- Hooipolder)

Aanleiding

Met de nota van 13 mei 2024 (RWS-2024/18515) is de (voormalige) minister geïnformeerd dat de capaciteitsuitbreiding van de bestaande westelijke Houtensebrug (onderdeel van het project A27 Houten – Hooipolder) niet mogelijk is conform plan. Vervolgens zijn alternatieve scenario's uitgewerkt. Eén alternatief is passend binnen het Tracébesluit (TB). Dit alternatief is echter fors duurder dan het beschikbare budget en zal in de uitvoeringsfase voor langere tijd leiden tot forse verkeershinder in regio Utrecht (langer dan een jaar). Dit alternatief wordt daarom niet geadviseerd. Alternatieven buiten het TB kunnen, vanwege aanbestedingsregels, niet worden gegund aan de huidige opdrachtnemer. De capaciteitsuitbreiding is pas echt noodzakelijk bij openstelling van de verbreding van de Ring Utrecht. Deze laatste is vertraagd vanwege de stikstofproblematiek. Voorgaande vraagt om een heroverweging van de capaciteitsuitbreiding van de westelijke Houtensebrug.

Deze nota sluit aan op de nota ter informatie over de projectbrede budgetstrategie van project A27 Houten - Hooipolder (RWS-2024/40467).

Geadviseerd besluit

- Akkoord gaan om nu te stoppen met de voorbereiding van de capaciteitsuitbreiding van de westelijke Houtensebrug en de uitvoering te koppelen aan de uitvoering van de Ring Utrecht:
 - o geen van de tot nog toe onderzochte alternatieven biedt een aantrekkelijke oplossing: hoge meerkosten, uitvoering geeft langere tijd forse verkeershinder in regio Utrecht, danwel alternatieven passen niet binnen TB;
 - o de capaciteitsuitbreiding van de Houtense brug is pas noodzakelijk op het moment dat de verbreding van de Ring Utrecht gerealiseerd is.
- Akkoord gaan om de werkzaamheden aan de Houtensebrug uit het contract van de aannemerscombinatie [REDACTED]
- In vervolg hierop een (beperkte) planstudie uit te voeren naar een meer realistische oplossing. Aansluitend hierop kan het TB zo nodig worden aangepast aan de gewenste oplossing. Het huidige TB voor de Houtensebrug blijft intact totdat het wijzigings-TB onherroepelijk is.
- Instemmen om de Tweede Kamer hierover te informeren (zie concept Kamerbrief in de bijlage).

Kernpunten

In het project is de capaciteitsuitbreiding van de huidige westelijke Houtensebrug voorzien d.m.v. het aan de brug 'plakken' van extra rijstroken. Begin dit jaar bleek dit technisch niet mogelijk (zie toelichting). Daarna zijn verschillende alternatieven onderzocht waarbij slechts één alternatief passend blijkt binnen het TB, namelijk de bouw van een geheel nieuwe westelijke brug op de plaats van de huidige brug.

Datum

21 februari 2025

Onze referentie

RWS-2025/1301

Bijlage(n)

Kamerbrief

Aan

Minister

Nadeel hiervan is dat de bestaande westelijke brug hiervoor eerst moet worden gesloopt. Dit geeft ten minste één jaar forse verkeershinder met mogelijke terugslag op de Ring van Utrecht. Al het verkeer (twee richtingen) moet dan nl. tijdelijk over de oostelijke brug rijden. Een oplossing hiervoor zou de bouw van een tijdelijke brug kunnen zijn. Echter, de sloop van de oude brug en de aanleg van een nieuwe brug kost al fors meer dan het nu beschikbare budget

Met een extra tijdelijke brug komt daar nog eens bij. In totaal komt dit alternatief uit ten opzichte van het bestaande budget van

De urgentie om de capaciteit van de brug op korte termijn uit te breiden is er niet:

- De verwachte restlevensduur van de bestaande brug – op basis van expert judgement - bedraagt circa 30 jaar.
- De verbrede brug is met name nodig om het extra verkeer naar het zuiden toe op te vangen, nadat de ring Utrecht is verbreed. Deze is vertraagd als gevolg van stikstofproblematiek.

Het uitgangspunt blijft om op termijn het TB in zijn geheel uit te voeren (juridische verplichting). Dit betekent dat er op termijn dekking gevonden dient te worden voor de capaciteitsuitbreiding van de Houtensebrug.

Verkeerseffecten

Als de verbreding van de Houtensebrug wordt uitgesteld, zullen de files naar verwachting toenemen, omdat het verkeer naar verwachting blijft groeien. Daarnaast blijft de regio last houden van het sluipverkeer bij hinder op de A27. De verbreding van de westelijke Houtensebrug heeft een verkeerskundige koppeling met de realisatie van de Ring Utrecht. Om de gewenste positieve effecten van het project Ring Utrecht te bereiken, moet de Houtensebrug verbreed zijn om de afstroom vanuit de Ring (naar het zuiden) aan te kunnen.

Samenhang Ring Utrecht

Vanwege de relatie tussen de Ring Utrecht en de Houtensebrug wordt geadviseerd om de capaciteitsuitbreiding van de Houtensebrug aan de uitvoering van de Ring Utrecht te koppelen. Het TB voor de Ring Utrecht ligt momenteel bij de Raad van State die naar verwachting eind Q1/ begin Q2 een uitspraak doet. Dit leidt tot de volgende twee scenario's:

1. Onherroepelijk TB Ring Utrecht: De realisatie van de Ring Utrecht kan in fasen plaatsvinden. Dit is o.a. afhankelijk van de beschikbare budgetten. Geadviseerd wordt om in 2025 met de planstudie van de Houtensebrug te starten om tijdig informatie beschikbaar te hebben voor besluitvorming over de brug in relatie tot de Ring Utrecht.

2. Geen onherroepelijk TB Ring Utrecht: Als er geen onherroepelijk TB komt voor de Ring Utrecht, dan dient afzonderlijke besluitvorming plaats te vinden over de Houtensebrug (prioritering en fasering in de tijd).

Datum
21 februari 2025

Onze referentie
RWS-2025/1301

Bijlage(n)
Kamerbrief

Aan
Minister

Op basis van grove inschattingen dient rekening gehouden met een doorlooptijd (van planfase tot oplevering) voor de realisatie van de Houtensebrug van ca. 5 à 7 jaar. Bij het starten van de planstudie in 2025 levert dit voldoende ruimte op om de Houtensebrug voorafgaand aan de Ring Utrecht te kunnen realiseren.

Krachtenveld

Omgeving

Een latere uitvoering van de capaciteitsuitbreiding van de Houtensebrug kan weerstand geven bij bestuurders in de omgeving. De vraag zal gesteld gaan worden wat dit betekent voor de doorstroming op het onderliggend wegennet en de bredere doelstellingen van de wegverbetering A27HH. Daarnaast zal er ook zorg zijn of ook andere onderdelen van het project A27HH mogelijk worden gefaseerd.

Communicatie

In navolging van het besluit dient de Tweede Kamer geïnformeerd te worden via bijgevoegde Kamerbrief. Gelijktijdig worden de bestuurders en andere belanghebbenden geïnformeerd. Hiermee blijft IenW regie houden op de communicatie.

Het combineren van deze boodschap over de Houtensebrug met een boodschap over het vervolg van het gehele project A27HH is nu niet mogelijk aangezien het integrale besluit over het project als geheel pas later plaatsvindt (voorjaarsbesluitvorming).

Markt

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Bedragen en informatie uit deze nota die de positie van de Staat schaden zijn gelakt.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief Houtensebrug	Informeert de Tweede Kamer over het besluit omtrent de verbreding westelijke Houtensebrug binnen het project A27 Houten-Hooipolder.

Datum

21 februari 2025

Onze referentie

RWS-2025/1301

Bijlage(n)

Kamerbrief

Aan

Minister

Toelichting

Onderzoeken maakbaarheid capaciteitsuitbreiding Houtensebrug

Op basis van de aanwezige informatie (reguliere visuele inspecties) tijdens de plan- en contractvoorbereidingsfase (2016-2019) is het risico van het niet kunnen verbreden van de bestaande brug ingeschat als een klein risico met een groot gevolg. Deze conclusies zijn bevestigd in- en externe reviews. Vanwege de complexiteit van het vraagstuk en de grote consequenties indien het risico zou optreden is in de aanbesteding aan de gegadigden een aantal beheersmaatregelen uitgevraagd, uit te voeren direct na de gunning. Dit zodat:

- expertise optimaal kan worden ingezet;
- geborgd wordt dat tijdens de ontwerp- en realisatiefase er geen onduidelijkheid zou bestaan over de kwaliteit en volledigheid van de eerdere onderzoeken;
- uitvoeringsrisico's optimaal kunnen worden beheerst; het ontwerpen en realiseren van de brug is immers de verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer. Omvangrijke technische onderzoeken worden, zoals gebruikelijk bij RWS, door de geselecteerde opdrachtnemer uitgevoerd.

Na de gunning heeft de aannemerscombinatie [REDACTED] in de ontwerpfase de bestaande brug uitvoerig onderzocht. Hierin zijn vanaf 2023 door de opdrachtnemer de volgende aspecten nader onderzocht:

- Een zogenaamde spanningstest aan de Houtensebrug is uitgevoerd. Met deze proef is de huidige spanning in de voorspankabels van de brug gemeten.
- De wapening is in beeld gebracht (met sonar/radar) en met een laagwerker is de hele brug aan de onderzijde op scheurvorming gecontroleerd. Er is een statische belastingproef uitgevoerd waarbij in totaal 14 vrachtwagens in verschillende opstellingen op de brug zijn geplaatst. Meetapparatuur aan de brug registreerde de effecten.
- Boorkernen van het beton zijn in het laboratorium onderzocht.
- Een dynamische belastingproef is uitgevoerd waarbij de brug "in beweging" is gebracht om de 'stijfheid' van de brug te meten.

Deze onderzoeken hebben geleid tot voortschrijdend inzicht in de bestaande constructie en de huidige toestand van de Westbrug. Daarmee is duidelijk geworden dat het oorspronkelijke plan; de bestaande brug te verbreden, niet mogelijk is.

Datum

21 februari 2025

Onze referentie

RWS-2025/1301

Bijlage(n)

Kamerbrief

Aan

Minister